

Koska lineaariyhtälö on kvasilineaarinen, sitä voidaan aina analysoida ja ratkaista Kohdan 2.4 menetelmällä eli Lagrangen menetillä. Eräissä tapauksissa lineaariyhtälölle (2.31) voidaan konstruoida yleinen ratkaisu, ts. ratkaisun esitysmuoto, jossa esiintyy yksi mielivaltainen $C^1(G)$ -funktio. Usein koordinaatiston muunnos auttaa yleisen ratkaisun löytämisessä. Tutkimme seuraavan lemmän jälkeen tapausta $n = 2$.

Lemma 2.1 Oletetaan, että $g : G \rightarrow \bar{G}$; $G, \bar{G} \subseteq \mathbb{R}^n$ on diffeomorfismi. Tällöin $u \in C^1(G)$ on yhtälön (2.31) ratkaisu jos ja vain jos $\tilde{u} := u \circ g^{-1}$ on yhtälön

$$\sum_{j=1}^n [(\bar{a}_j, (\nabla g_j) \circ g^{-1})] (\xi) \frac{\partial \tilde{u}}{\partial \xi_j} + \bar{a}_0(\xi) \tilde{u} = \bar{f}(\xi) \quad (2.32)$$

ratkaisu, missä $\bar{a} := (a_1 \circ g^{-1}, \dots, a_n \circ g^{-1})$, $\bar{a}_0 := a_0 \circ g^{-1}$ ja $\bar{f} := f \circ g^{-1}$.

TODISTUS. A. Koska $u = \tilde{u} \circ g$, niin

$$\frac{\partial u}{\partial x_k}(x) = \sum_{j=1}^n \frac{\partial \tilde{u}}{\partial \xi_j}(g(x)) \frac{\partial g_j}{\partial x_k}(x) = \left(\sum_{j=1}^n \left(\frac{\partial \tilde{u}}{\partial \xi_j} \circ g \right) \frac{\partial g_j}{\partial x_k} \right) (x).$$

Siten, jos u on yhtälön (2.31) ratkaisu niin

$$\left\{ \sum_{k=1}^n a_k \left[\sum_{j=1}^n \left(\frac{\partial \tilde{u}}{\partial \xi_j} \circ g \right) \frac{\partial g_j}{\partial x_k} \right] + a_0 u \right\} \circ g^{-1}(\xi) = (f \circ g^{-1})(\xi)$$

eli kun merkitään $\bar{a}_k := a_k \circ g^{-1}$, saadaan

$$\sum_{j=1}^n \left[\sum_{k=1}^n \bar{a}_k(\xi) \left(\frac{\partial g_j}{\partial x_k} \circ g^{-1} \right) (\xi) \right] \frac{\partial \tilde{u}}{\partial \xi_j} + \bar{a}_0(\xi) \tilde{u} = \bar{f}(\xi),$$

mistä väitys (2.32) välittömästi seuraa.

B. Käänteinen väite osoitetaan vastaavasti (harj.). \square

Oletetaan, että $n = 2$. Tällöin u on yhtälön

$$a(x, y) \frac{\partial u}{\partial x} + b(x, y) \frac{\partial u}{\partial y} + c(x, y) u = f(x, y) \quad (2.33)$$

ratkaisu jos ja vain jos $\tilde{u} = u \circ g^{-1}$ on yhtälön

$$\begin{aligned} & \langle (a \circ g^{-1}, b \circ g^{-1}), (\nabla g_1) \circ g^{-1} \rangle \frac{\partial \tilde{u}}{\partial \xi_1} \\ & + \langle (a \circ g^{-1}, b \circ g^{-1}), (\nabla g_2) \circ g^{-1} \rangle \frac{\partial \tilde{u}}{\partial \xi_2} + \bar{c}(\xi) \tilde{u} = \bar{f}(\xi) \end{aligned}$$

ratkaisu eli jos ja vain jos

$$\left(\left[a \frac{\partial g_1}{\partial x} + b \frac{\partial g_1}{\partial y} \right] \circ g^{-1} \right) \frac{\partial \tilde{u}}{\partial \xi_1} + \left(\left[a \frac{\partial g_2}{\partial x} + b \frac{\partial g_2}{\partial y} \right] \circ g^{-1} \right) \frac{\partial \tilde{u}}{\partial \xi_2} + \bar{c}(\xi) \tilde{u} = \bar{f}(\xi). \quad (2.34)$$

Pyritään valitsemaan g siten, että $g_1(x, y) = x$ ja

$$a \frac{\partial g_2}{\partial x} + b \frac{\partial g_2}{\partial y} = 0. \quad (2.35)$$

Oletetaan, että $a(x, y) \neq 0$, $\forall (x, y) \in G$. Jos $g_2(x, y) = C$ määrittelee differentiaaliyhtälön

$$y' = \frac{b}{a}(x, y) \quad (2.36)$$

implisiittisen ratkaisun y , niin

$$\frac{\partial g_2}{\partial x} + \frac{\partial g_2}{\partial y} y' = 0 \Leftrightarrow \frac{\partial g_2}{\partial x} + \frac{b}{a} \frac{\partial g_2}{\partial y} = 0 \Leftrightarrow a \frac{\partial g_2}{\partial x} + b \frac{\partial g_2}{\partial y} = 0.$$

eli g_2 toteuttaa tällöin yhtälön (2.35).

Oletamme, että $g(x, y) = (x, \psi(x, y))$ määrittelee diffeomorfismin $G \rightarrow \bar{G}$, missä ψ on yhtälön (2.36) jokin impliittinen ratkaisu. On siis huolehdittava siitä, että g on bijektio ja että Jacobin determinantti

$$J_g(x, y) = \begin{vmatrix} \partial_1 g_1 & \partial_2 g_1 \\ \partial_1 g_2 & \partial_2 g_2 \end{vmatrix} = \begin{vmatrix} 1 & 0 \\ \partial_1 \psi & \partial_2 \psi \end{vmatrix} = \frac{\partial \psi}{\partial y}(x, y) \neq 0, \quad \forall (x, y) \in G.$$

Tällöin yhtälö (2.34) saa muodon

$$\bar{a} \frac{\partial \tilde{u}}{\partial \xi_1} + \bar{c} \tilde{u} = \bar{f}(\xi)$$

eli

$$\frac{\partial \tilde{u}}{\partial \xi_1} + \frac{\bar{c}}{\bar{a}}(\xi) \tilde{u} = \frac{\bar{f}}{\bar{a}}(\xi), \quad \xi \in \bar{G}. \quad (2.37)$$

Yhtälöstä (2.37) saadaan välittömästi \tilde{u}

$$\tilde{u}(\xi_1, \xi_2) = e^{-\int^{\xi_1} \frac{\bar{c}}{\bar{a}}(t, \xi_2) dt} \left[\int^{\xi_1} \frac{\bar{f}}{\bar{a}}(t, \xi_2) e^{\int^t \frac{\bar{c}}{\bar{a}}(s, \xi_2) ds} dt + F(\xi_2) \right], \quad (2.38)$$

missä $F \in C^1(\mathbb{R})$. Merkintä $\int^x f(t) dt$ tarkoittaa kuvauksen f integraalifunktiota pisteessä x , ts. $\int^x f(t) dt := \int f(t) dx$. Koska $g(x, y) = (x, \psi(x, y))$, relaatiosta (2.38) seuraa

$$u(x, y) = \tilde{u}(x, \psi(x, y)) = \frac{1}{v(x, \psi(x, y))} [w(x, \psi(x, y)) + F(\psi(x, y))], \quad (2.39)$$

missä

$$v(x, z) = e^{\int^x \frac{\bar{c}}{\bar{a}}(t, z) dt} \text{ ja } w(x, z) = \int^x \frac{\bar{f}}{\bar{a}}(t, z) v(t, z) dt.$$